

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
146. (1212.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2529 ▼
	1 amerikai dollár	3,2522 ▼
	100 magyar forint	1,5007 ▼

Aktuális

3

Patriciu hazaküldené az IMF-et

„Románia szuverén ország, amely akár úgy is dönthet, hogy megszakítja kapcsolatát a Valutaalappal. De én úgy látom, hogy a román kormány elégedett a szerződéssel” – válaszolt Jeffrey Franks Dinu Patriciu üzletember kijelentésére, miszerint fel kellene bontani az IMF-keretszerződést.

Kultúra

6

River-díj Ariadnénak

Bertóti Attila *Ariadné fonala* című alkotása nyerte a legjobb animációs film díját Olaszországban, a padovai River nemzetközi seregszemlén. Az alkotót „korán” jött sikerének titkáról kérdeztük.

Sport

12

Spanyolnáthás román pólósok

Csak az A csoport második helyén zárt Románia felnőtt férfi vízilabda-válogatottja, mivel 14-8-ra kikapott Spanyolországtól a Nagyváradon zajló Világkupa csoportkörének utolsó fordulójában.

Vezércikk

3

Kárpát-kert

Ezután csupán az a kérdés: vajon mennyire alapozza meg Románia országimázsát ez az ábra, vagy inkább azok a hírek befolyásolják-e a turisztikai szándékokat, amelyek mindegyre a romániai árvizekről, a válságról, a nyugat-európai országokból kitoloncolandó románokról, piszkos tengerpartokról, járhatatlan utakról, közlekedési baleseti csúcsokról, a turisztikai szolgáltatások nem éppen

Székedi Ferenc csúcsra járatásáról szólnak. ▶

Országomat egy l(og)óért

Plágiummal vádolják az új román brandet a világkiállításon bemutató Elena Udreát**A lopás mint román országimázs? A sanghaji világkiállításon tegnap bemutatott logóra könnyen ráismertek a gyakorlott internetezők**

Fotó: Mediafax

Kínos plágiumtörténetre dagadt a nagy céccal beharangozott román turisztikai brand tegnapi sanghaji leleplezése: az idegenforgalmi minisztériumot azzal vádolják, hogy az ország jelképéül választott logó egyik központi grafikai elemét, a zöld levélkét pimaszul eltulajdonították egy internetes szolgáltatótól. De nemcsak a Romániába irányuló idegenforgalommal vannak bajok, hanem kifelé is kevesen mennek: a megszorító intézkedések miatt csökkent a külföldi vakációzásra vállalkozó romániai polgárok száma. Aki útnak indul, az utóbbi évek egzotikus állomásai helyett szerény úti célt, kis költségvetésű utat választ. **2. és 7. oldal**

Kitoloncolhatók a román romák

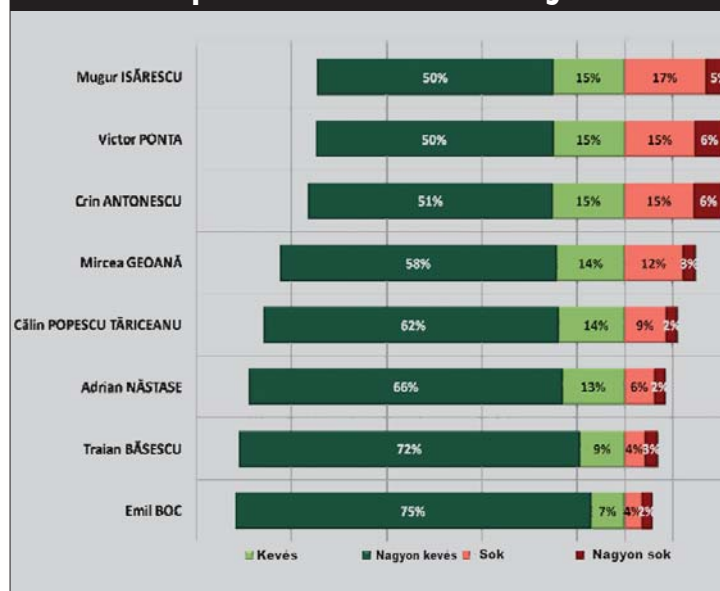
ÚMSZ

▶ Az Európai Bizottság szerint Párizs hatáskörébe tartozik az a döntés, hogy Franciaországban felszámolnak több száz illegális roma telepet, és kitoloncolják azokat a romániai és bulgáriai származású romákat, akik bűncselekményt követtek el. „Ez Franciaország dolga” – mondta tegnap Matthew Newman, az EB egyik szóvivője. Bukarestben a Romani Criss roma szervezet az emberi jogok megsértésének minősítette a csoportos kiutasítást.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Mai mellékletünk:
úmsz **színekép**

Népszerűtlen kormánypártiak

A hazai politikusokba vetett lakossági bizalom

▶ A megszorító intézkedések hatására jelentősen csökkent Traian Băsescu és a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) népszerűsége. Az Insomar tegnap közzétett közvélemény-kutatása szerint a megkérdezettek 13,7 százaléka voksolna a nagyobbik kormánypártra, amely ekként a harmadik helyre szorult vissza, az ellenzéki Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) mögé. A szociáldemokratákra a megkérdezettek 38,8 százaléka, a liberálisokra 21 százaléka voksolna. Az RMDSZ-re 5,1 százalék szavazna, a Nagy-Románia Pártra (PRM) 8,9 százalék. Traian Băsescu népszerűsége is sokat romlott, hiszen a megkérdezettek 81 százaléka nem bízik az államfőben. Emil Boc kormányfő még nála is rosszabbul áll. **3. oldal** ▶

Röviden

Fejtágító az államtitkároknak

Hétfőtől végiglátogatja az összes szaktárcát Orbán Viktor magyar miniszterelnök, aki személyesen, egyenként egyeztet az elkövetkező négy év feladatairól az államtitkárokkal – tudta meg az *MTI*. Orbán először a Matolcsy György vezette nemzetgazdasági minisztériumot keresi fel, majd kedden a közigazgatási és igazságügyi tárcánál egyeztet a miniszter jelenlétében az egyes államtitkárokkal. A megbeszéléseken az elkövetkező négy év feladatait, terveit tekintik át. A kormányfő mind a nyolc szaktárcát felkeresi az elkövetkező hetekben.

Fogdába kerül Netanjahu fia

Tíz napra elzárják Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök fiát, mert elkésett a katonai szolgálatból. A 19 éves Jair Netanjahu egyik nap igazolatlanul nem jelent meg az előírt időben az egységénél, és felettesei többszöri próbálkozás ellenére sem tudták őt elérni. Néhány órával később a fiú ugyan előkerült, de parancsnoka a késésért panaszt emelt ellene. Jair – apjával ellentétben, aki egy elit harci egységben töltötte el a kötelező katonaságot – az izraeli hadsereg szóvivőjének irodájában teljesít katonai szolgálatot.

Börtönbüntetés tojásdobálásért

Börtönbe kell vonulnia az ügyben tegnap hozott ítélet szerint egy férfinak, aki tavaly tojással dobált meg egy konzervatív politikusot Nagy-Britanniában. A 23 éves vádlottra hathetes büntetést rótt ki a bíróság a Lutonban történtek miatt. A férfi tavaly november 30-án vette célba a konzervatív párt egyik képviselőjét, Sayceda Warsit, aki első muzulmán nőként David Cameron kormánykabinetjének is tagja.

Merénylet egy ukrán templomban

Meghalt a dél-ukrajnai ortodox templomban történt pokolgépes merénylet egyik sérültje, egy 80 éves nő. A detonáció Zaporizzsjában történt egy nappal korábban, a moszkvai patriárkátus fennhatóságát elismerő ukrán ortodox egyházhoz tartozó Mária Oltalma székesegyházban kora este. Ukrajnában szerdán ünnepelték a kereszténység 988-ban történt felvételének évfordulóját, és az országban tartózkodott éppen Kirill, Moszkva és egész Oroszország pátriárkája, akinek zárt látogatása ellen nacionalisták több ízben is tiltakoztak Kijevben.

Gratuláció Hollandiának

A tálibok gratuláltak Hollandiának katonái afganisztáni kivonulásához. Egy holland lap tegnap interjút közölt egy tálib szóvivővel abból az alkalomból, hogy vasárnap lejár a holland erők missziója. „Teljes szívünkkel gratulálunk Hollandia állampolgárainak és kormányának bátorságukért, amellyel meghozták ezt a független döntést. Reméljük, hogy az Afganisztánban katonákat állomásoztató többi ország követi Hollandia példáját, és szintén kivonja erőit” – mondta a *Völkerskrant* című baloldali lapnak telefonon nyilatkozva Kari Jusuf Ahmadidzs.

Magyar futtatókat tartóztatott le az olasz rendőrség

Kiskorú lányokat is futtató magyar bűnözőket vett őrizetbe az olasz rendőrség Mestrében: a Velence melletti városban tegnap hajnalban végrehajtott akció során három magyar kezére került bilincs, továbbá 4–5 lányt is előállítottak. Az éjszakai pillangók elleni razzia kifejezetten egy magyar bűnbanda ellen irányult, amely csaknem húsz, 18 és 25 év közötti magyar lányt hozott Olaszországba és kényszerített prostitúcióra, de voltak közöttük 16–17 éves kiskorúak is.

Országomat egy l(og)óért

Szakács Zsuzsanna

► Kínos plágiumtörténeté bizonyult a nagy céccoval beharangozott román turisztikai brand tegnapi, sanghaji leleplezése: az idegenforgalmi minisztériumot azzal vádolják, hogy az ország jelképéül választott logó egyik központi grafikai elemét, a zöld levélkét pimaszul eltulajdonították egy internetes szolgáltatótól. Arra hivatkozva, hogy a 850 ezer euróért vásárolt márkáért a nemzetközi szerzői jogokkal együtt a megbízatást végző – különben komoly szakmai portfólióval rendelkező – cég garántál, a minisztérium határozottan visszautasította, illetve áthárította a vádakát. „Bár nem értek a brandekhez és védett márkákhoz, a termékhez nyilvános árverés útján jutottunk hozzá, melyet a világ egyik legnagyobb brandtervező-cége szállított, mely többek között Spanyolország, Görögország és Horvátország országimázsát szignálta” – nyilatkozta Elena Udrea turisztikai miniszter, hangsúlyozva, hogy a tárca teljes legalitásban van az ügyet illetően.

Román Poirot

A „turpisságot” hazai blogerek fedezték fel és szellőztették meg a világhálón tegnap a sanghaji hivatalos avatóünnepséggel egyidőben, ahol a Világkiállítás Romániának szentelt napját tartották. A híresztelést bizonyíték gyanánt gazdagon illusztrálták, megosztva a virtuális olvasókkal a nemzetközi cég internetes honlapját, melyen különböző grafikai megoldásokat kínálnak eladásra. A *shutterstock.com*-on 250 euróért ajánlott logókkal való hasonlóság mindenesetre kísérteti-

es: az egyik alkalmazást már kiszemelte egy ír öko-autóbuszokat forgalmazó vállalat, ám az *Adevărul* című napilap szerint az itt látható szimbólumok egyike Romániában sem ismeretlen, miután az Oltchim cég egyik banneréről is visszaköszönt korábban.

Nem az első eset

Az ügyre nem vet túl jó fényt, hogy Elena Udrea minisztersége alatt nem ez az első botrány, mely a tárcaért érinti: korábban is „zsiros” közbeszerzési tárgyalások árnyékolták be a hivatal működését. A mostani országimázs munkálatai 2013-ig összesen 75 millió euróba kerülnek a román államnak, melyet ráadásul euró-

pai uniós alapok segítségével finanszírozzák. Az új Románia-branddel megbízott THR – Asesores en Turismo, Hotelaria y Recreacion SA – Taylor Nelson Sofres cég az arculattervezésen kívül különben teljes körű turisztikai csomagot szállított az országnak, mely magába foglalja egyebek mellett a piackutatást, az idegenforgalmi kínálat nemzetközi szintű összehasonlítását, valamint a koncepció és kommunikációs stratégia kidolgozását is.

Átjátszott domain-név?

További pikantériát szállított az ügybe, hogy a turisztikai minisztérium „elfeledkezett” a logó internetes levédéséről – így mintegy lehetőséget szolgáltatva egy

román magánvállalkozónak, hogy saját domainként jelentse be az „Explore the carpathian garden” („Fedezd fel a Kárpátok kertjét”) címet a világhálón. Bár a cégtulajdonos saját elmondása szerint július 21-én „ugrott be” a bejegyeztetés ötlete, amikor értesült a szlogenről, a minisztérium most vizsgálja, hogyan szivároghatott ki a mottó a július 28-i hivatalos közzététel előtt egy héttel.

A Sanghajban az új országimázszt bemutató és ünneplő hivatalosságok – köztük Nadia Comăneci, Gheorghe Hagi, Ilie Năstase – , töretlenül bízza az ország turisztikai vonzerejében tegnap azt hangsúlyozták: a botrányok helyett az országnak inkább a szolgáltatások minőségének javítására kellene koncentrálnia. ◀

Fittyet hánnya a kritikákat, Elena Udrea turisztikai miniszter felhőtlenül örült a Románia-brand sikerének. Fotó: Mediafax

Tálibok – határok nélkül

ÚMSZ

► Hamid Karzai afgán elnök szerint a nyugati szövetségesek képesek csapást mérni a pakisztáni tálib támaszpontokra, és a kérdés az, hogy ezt miért nem teszik meg. Tegnap kabuli sajtóértekezletén kifejtette: „a terrorizmus elleni háború nem az afganisztáni falvakban vagy házakban zajlik, hanem a bűvőhelyeken, a terrorizmus pénzelésének és a kiképzésének forrásainál, mégpedig Afganisztánon kívül”.

Bartha Csaba: áldozat vagyok

MTI

► Ártatlannak és a Szekuritáté áldozatának tekinti magát Bartha Csaba, a budapesti Román Kulturális Intézet igazgatóhelyettese, akiről a sajtó korábban azt írta, hogy 1989 előtt besúgó volt. Az igazgatóhelyettes, aki korábban Temesváron újságíróként is dolgozott, a *Krónikának* elmondta, érthetetlennek tartja a volt román kommunista hatalmat kiszolgáló titkosszolgálathoz, a Szekuritátéhoz fűződő viszonyát taglaló sajtóanyagokat. Emlékeztetett arra, hogy jelenlegi munkaköre miatt a román külügymi-

nisztérium kérésére megvizsgálta múltját a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS), amely júniusban kibocsátott határozatában kimondta: Bartha Csaba nem esik a román átvilágítási törvény hatálya alá, mivel nem tekinthető a kommunista titkosszolgálat munkatársának vagy kollaboránsának. A dokumentumból ugyanakkor kiderül az is, hogy a kultúrdiplomátát 1986-ban beszerzte a román titkosszolgálat, Barbu fedőnevet kapott, és kétszer jelentést adott az állambiztonsági szervnek, amelyekben nem szerepelnek másokat terhelő információk. ◀

Razzia a Sing Singben

Kovács Zsolt

► Egy rajtaütésszerű hajnali ellenőrzés sok rendellenesre világított rá a sepsiszentgyörgyi Sing Singnek nevezett Csiki negyedi szociális otthonban. Antal Árpád polgármester sajtótájékoztatóján számolt be arról, hogy a rendőrséggel, közösségi rendőrséggel és csendőrséggel közösen ezen a héten elkezdte a tematikus ellenőrzéseket. Ennek keretében hajnalban 6 óra előtt rajtaütésszerűen megjelentek a Csiki negyedi nyolcemeletes tömbházban, amely 92 rászoruló családnak ad otthont, illetve ugyanitt szállásolnak el éjszakánként mintegy 70 hajléktalant. A népes szociális otthonban így mintegy ötszázan laktak, közülük 220 gyerek. A szociális lakások odaítélésének feltétele az is, hogy éjszakára nem szabad idegeneket elszállásolni, és természetesen nem szabad egy harmadik félnek kibérelni a rászorulóknak szánt szálláshelyeket. A razzia során minden szobába bementek, és az ott tartózkodók adatait összehasonlították az érvényben lévő szerződés adataival. Első látásra kiderült, hogy sok a rendellenesség, ismeretlenekkel volt tele az épület, de gyakori jelenség az is, hogy külföldön tartózkodnak azok, akik nevére szól a szer-

ződés. A polgármester szerint ezeknek a személyeknek a jövedelmét nem tudják leellenőrizni amikor az igénylések pontozásakor odaítélik a lakást vagy szerződést hosszabbítanak, és bár nem szándékoznak minden esetben szerződést bontani azokkal, akiket nem találtak otthon, de egyenként megvizsgálják minden bentlakó helyzetét. Bár úgy tudták, hogy a Sing Sing tele van, mégis találtak üres szobákat, vagy olyanokat, ahol nem a bérlő lakott, hanem egy teljesen más család, így feltételezik, hogy azokat kiadták albérlésbe. „Az biztos, hogy sok a rendellenesség, és ezért valakinek a felelősséget vállalnia kell” – nyilatkozta Antal Árpád. A polgármester elfogadhatatlannak tartja, hogy egyesek a város vagyonával üzérkednek, miközben vannak olyanok, akik valóban rászorulnak a szociális lakásokra. Tankó Vilmos a városháza szociális irodájának igazgatója lapunknak elmondta: a szociális otthon vonzáskörében évek óta vannak olyanok, akik hivatalosan nem laktak ott, de a valóságban ott élnek. „Van 40–50 olyan egyedülálló nő, akinek közben gyereke született” – mondta el Tankó, aki szerint a gyakorlatban mellettük él az élettársuk, aki hivatalosan nem lakója az otthonnak. ◀

Felszámolnák a prefektúrákat

Kovács Zsolt

„A prefektúrák felszámolásával sok pénzt lehetne spórolni” – fejtette ki Antal Árpád polgármester, aki szerint nincs szükség a kormányhivatalokra. A sepsiszentgyörgyi RMDSZ elnök ezt Horia Grama PSD Kovászna megyei elnökének korábbi nyilatkozatára reagálva mondotta. A szociáldemokrata politikus ugyanis arra szólította fel az RMDSZ vezetőket, hogy két év múlva az önkormányzati választások után juttassanak alpolgármesteri, tanácselnök helyettesi tisztségeket a román közösség képviselőinek és legyen övék a prefektusi tisztség is. Antal Árpád erre válaszolva leszögezte: szerinte két év múlva már nem kellene létezzen prefektúra, és akkor nem kellene azon vitatkozni, hogy román vagy magyar legyen a kormánybiztos. „A prefektúra teljesen fölösleges intézmény, és a román államot úgy is meg kell reformálni, hogy felszámolják a kormányhivatalokat, és ezzel sok pénzt spórolnak meg. A prefektúrának nem az a feladata, hogy beleszóljon az önkormányzatok tevékenységébe, hanem, hogy az elfogadott jogszabályok törvényességét felügyelje” – mondta Antal. Szerinte önkormányzati szempontból az a jó prefektus, akinek jelenlétét nem is érzik, ezért György Ervin jól végzi feladatát Háromszéken. Horia Gramának válaszolva kifejtette: nincs jogszabály arra, hogy ahol 20 százalékos meghaladja a kisebbség aránya, kötelező módon kell juttatni vezetői tisztségeket, így azokon a településeken, ahol a kisebbségben levő magyarság pozíciókat kapott, ott politikai alkuval szerezt meg azokat. ◀

Népszerűtlen PD-L

Az ország legutáltabb emberei? Traian Băsescu államfő és Emil Boc kormányfő felérték politikai tőkéjüket. Fotó: Agerpres

ÚMSZ

A megszorító intézkedések hatására jelentős mértékben csökkent Traian Băsescu államfő, valamint az őt támogató Demokrata-Liberális Párt (PD-L) népszerűsége. Az Insomar tegnapi közvéleménykutatása szerint a megkérdezettek 13,7 százaléka voksolna a nagyobbik kormánypártra, amely ekként a harmadik helyre szorult vissza az ellenzéki Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) mögé. A szociáldemokratákra a megkérdezettek 38,8 százaléka, a liberálisokra 21 százaléka voksolna. A demokraták a legutóbbi választásokon rendszerint 30 százalék körüli eredményt értek el. Az RMDSZ-re 5,1 százalék szavazna, így a magyar érdekvédelmi szervezetet megelőzi a bukaresti parlamentből 2008-ban kizsorszorult, de az Európai Parlamentbe két képviselőt is kiküldő, szélsőségesen nacionalista Nagy-Románia Párt (PRM) 8,9 százalékkal. A válaszadók több mint fele nem menne el szavazni, vagy nem tudja, melyik párt-ra voksoljon.

Traian Băsescu népszerűsége is sokat romlott, hiszen a megkérdezettek 81 százaléka egyáltalán nem, vagy csak kis mértékben bízik a tavaly decemberben újraválasztott államfőben. Emil Boc miniszterelnök – aki egyben a PD-L elnöke – még rosszabbul áll, hiszen a megkérdezettek 88 százaléka mondta azt, hogy egyáltalán nem, vagy csak kis mértékben bízik benne.

A válaszadók fele a legnépszerűbbnek bizonyult Mugur Isărescu BNR-elnökben sem bízik meg, őt az emberek 17 százaléka eléggé megbízhatónak tartja, 5 százaléka pedig a legnagyobb mértékben bízik benne. A válaszadók 50,6 százaléka szerint a jelenlegi kormánynak távoznia kell, 14,2 százalék minisztercserét sürget, 10,7 százalék szerint pedig a kormánynak a helyén kell maradnia. A megkérdezettek 24,5 százaléka nem tudott, vagy nem akart véleményt nyilvánítani. A kormányátalakítást szorgalmazók 41,1 százaléka Emil Bocot menesztené, őt követi 7,4 százalékkal Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter, és 6,1 százalékkal Radu Berceanu közlekedési miniszter. RMDSZ-es tárcavezető nem szerepel a listán. ◀

Kárpát-kert

Jónéhány esztendeje a romániai turisztikai minisztérium szociológiai felméréseket végeztet különböző országokban annak megállapítására, hogy legfőképpen mire is harapnának rá országunkkal kapcsolatban a turisták. Azaz – divatos fogalmakkal élve – voltaképpen azt szeretnék megtalálni, mi lehet a romániai brennd, az a tágabban értelmezhető, húzó márkánév, amelyről a világ minden sarkában mindenkinek Románia jut eszébe. Valahogyan úgy, miként a puszták, csikós, gulyás és Balaton az Magyarország, ha bécsi szelet, akkor Ausztria, ha csokoládé, akkor Belgium, ha parfüm, akkor Franciaország, ha sör, akkor Csehország, ha jégkorong, akkor Kanada, ha vodka, akkor Oroszország, és így tovább.

A felmérések nem mutattak egyértelmű képet, illetve a Romániával kapcsolatos ismeretek leginkább két kulcsszó körül tömörültek – Dracula és Ceausescu. Könnyen belátható azonban, hogy akár a kettőre együtt sem lehet egy turisztikai nagyipart felépíteni, így már esztendőik óta folyik a keresgélés, hogy a Duna-delta, a kolostorok, a pánsíp, a juhászat, a parlament óriási épülete vagy mi más legyen az, amit akár egy logóban – szöveges felirattal együtt járó, vagy önálló grafikai ábrában – meg lehet fogalmazni.

A két éve kitalált turisztikai jelmondat – „Romania – land of choice”, azaz „Románia – a választás országa” – nem bizonyult különösképpen hatékonynak és menetközben kiderült, hogy le is védte valaki. Így lázas keresés indult egy új szövegért, amelyet az „Explore the Carpathian Garden”, azaz „Fedezd fel a Kárpátok kertjét” mondatban vélték megtalálni. A betűkarakterekkel együtt kissé mirói hangulatvilágot kelthő ábra egyértelműen profi keze nyomát viseli magán, hiszen a kék és zöld kombináció utal a természet- és környezetvédelemre, egy fulevél stílizált megjelenítése – amelyet már internetes plágiummal is vádolnak – pedig az egyszerűsége, az érintetlensége, azaz mindarra, amelyet a hipercivilizációkból hozzánk érkező turista miféleképpen megtalálhat.

A logót – ugyanilyen arculatkepző környezetben, mint az előzőt – a sanghaji világlelállítás romániai pavilonjában a tegnap mutatották be Gheorghe Zamfir, Nadia Comăneci, Ilie Năstase és Gheorghe Hagi közreműködésével, és ezután csupán az a kérdés: vajon mennyire alapoza meg Románia országimázsát ez az ábra, vagy inkább azok a hírek befolyásolják a turisztikai szándékokat, amelyek mindegyre a romániai árvizekről, a romániai válságról, a nyugat-európai országokból, és ezáltal éppen Franciaországból kitoloncolandó romániai romákról, piszkos tengerpartról, járhatatlan utakról, közlekedési baleseti csúcsookról és nem utolsósorban a turisztikai szolgáltatások nem éppen csúcsra járatásáról szólnak. Szemiramisz függőkerájának a híre túlélte az idők. Amennyiben a Kárpátok kertje legalább ennek kis töredékével élni tud, akkor minden rendben van. Mármint a logóval... ◀

Kitoloncolhatók a romák

Folytatás az 1. oldalról

Hasonló véleményen van a budapesti székhelyű Európai Roma Jogok Központja (ERRC) is, amely attól tart, hogy a végrehajtás az emberi jogok súlyos megsértéséhez vezethet, ezért a francia elnöknek küldött levelében követeli a tervek leállítását. Arra is kéri Nicolas Sarkozyt, hogy biztosítsa az uniós állampolgárok jogát a szabad mozgáshoz, azokét is, akik roma származásúak. Ez az utalás a vándorló életmódot folytató cigányokra vonatkozik.

„Bulgária és Románia visszafogadja a romákat, ha kiutasítják őket Franciaországból, és ennek érdekében a két szomszédos ország közös tárgyalásokat folytat” – jelentette ki tegnapi Cvetan Cvetanov bolgár belügyminiszter. Egyelőre nem tudni, pontosan hány visszatérőre lenne szó.

„Nem Franciaországnak kellene a romániai romákat integrálni” – róttá meg Bukarestet Pierre Lellouche francia Európa-ügyi államtitkár a romák integrációjának elmulasztásáért. Az államtitkár kifejtette, hogy ennek fényében Párizs tartózkodóan viszonyul Románia 2011 márciusában esedékes felvételéhez a schengeni övezetbe. Emil Boc román miniszterelnök visszautasította Lel-

louche vádaskodását, és rámutatott, számos kormányprogram segíti a kisebbség beilleszkedését. Boc hozzátette, a több milliós cigányság helyzete minden európai ország közös felelősége. A román külügyminisztérium hangsúlyozta, hogy a schengeni övezetre vonatkozó szabályozásban nem szerepel a roma kérdés, és az ország képes kézzben tartani a külső határok felől érkező bevándorlási hullámokat.

A Soros Alapítvány bukaresti koordinátora, Radu Moțoc egységes európai politikát követelt a romák ügyében, és „abszurd próbálkozásnak” minősítette, hogy „a kormányok meg akarják szabadulni minden felelősségtől”. „Nem ez az első eset, amikor az ember kiutasításokról hall. Ha továbbra is ilyen intézkedéseket hozunk, az eredmény is ugyanez lesz: az emberek visszatérnek” – mondta.

Nicolas Sarkozy francia elnök a múlt héten „üzent hadat a zavargásoknak”. Az előző héten ugyanis utcai zavargások törtek ki a párizsi Saint Aignanban, miután a rendőrök üldözés közben agyonlőtték egy rablással gyanúsított, 22 éves roma férfit. A halálesetet követően a környéken utcai zavargások kezdődtek, félszáz ember megtámadta a rendőrség épületét is. ◀

Hazaküldenék az IMF-et

M. Á. Zs.

„Románia szuverén ország, amely akár úgy is dönthet, hogy megszakítja kapcsolatát a Nemzetközi Valutaalappal (IMF). De én úgy látom, hogy a román kormány elégedett a hitelszerződéssel” – válaszolt Jeffrey Franks, az IMF romániai küldöttségének vezetője Dinu Patriciu üzletember egy nappal korábban tett kijelentésére, hogy fel kellene bontani az IMF-keretszerződést. Ez utóbbi szerint az IMF képviselői „elméleti világban élnek”, semmit nem tudnak a román valóságról. „Ez annál is veszélyesebb, mivel egy olyan kormánnyal tárgyalnak, amely valójában nem is akar reformokat. Minél előbb haza kéne küldeni őket” – vélt az üzletember.

Az IMF ténykedésével az ellenzék sem elégedett: Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök szerint a hitelegezést le kellene állítani, mert a képviselők csak mesékkel áztatnak. „Játsoztak hatalmukkal és hazudtak. Jeffrey Franks februárban még azt mondta, hogy növekedni fog idén a gazdaság, most már úgy látja, hogy csak 2011-ben lépünk ki a recesszióból. Nem tudom, hogy azok teszik-e jól, akik elválnak az IMF-től, de úgy hiszem, jelenleg ez a kapcsolat Ro-

Jeffrey Franks maradna még

mánia kárára válik” – nyilatkozta Victor Ponta.

A hazaküldéssel fenyegetett Jeffrey Franks tegnap arra biztatta Mihai Șeitan munkaügyi minisztert, hogy a közalkalmazottak bérezését szabályozó törvényt úgy kellene módosítani, hogy annak minden kiadására legyen költségvetési fedezet. A nyugdíjtörvénnyel kapcsolatban Franks „megértően” nyilatkozott a parlamenti késedelem miatt, de úgy vélte, hogy a kormánynak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a jogszabályt már szeptemberben elfogadják a honatyák. Szerinte csak így garantálható a 2011. január elsejei életbeléptetés. ◀

Román lapszemle

Elhunyt a legidősebb twitterező: Ivy Bean, a 104 éves nagy-britanniai nő az utóbbi időben már nem érezte túl jól magát, ezért az öregotthon gondozói, akik rá vigyáztak, frissítették adatlapját és informálták az érdeklődőket haláláról. (Evenimentul Zilei) ▶ A legnagyobb stresszel járó állások között szerepel az egészségügyben végzett munka, az informatikai szektor és a menedzsment, derül ki az Ascendis humán-erőforrás kutató cég tanulmányából. (Adevărul) ▶ Yoko Ono bejelentette, továbbra se ért egyet Mark David Chapman szabadon bocsátásával. John Lennon gyilkosa immár hatodszor kérte ügyének újbóli kivizsgálását. A Beatles legendás zenésze 1980-ban vesztette életét. (Curentul) ▶

Kanyaró-kísértet járja be Európát

A gazdasági válság mellett újabb veszélyhullám söpör végig Európán: az Unió több országában kanyaró-járvány ütötte fel a fejét.

ÚMSZ

► A cseppfertőződéssel terjedő, magas lázzal járó betegség nem csak azért veszélyes, mert rendkívül megterheli a szervezetet, hanem azért is, mert súlyos szövőd-ményekkel járhat.

Gond nélkül tarolt

A kanyaró „melegágya” lehet – akár a vírusos fertőződé után tizenöt évvel is – az agyvelőgyulladásnak is: a megelőzés tehát perdöntő. Érdekes módon a közegészségügyi válság-góc, akárcsak a pénzügyi összeomlás, most is Görögországban alakult ki: az elmúlt fél évben itt ütötte fel a fejét a már-már elfelejtettnek hitt betegség. A kanyaró megjelenése azért is különös, mert az európai országok többségében évek óta

oltási protokoll véd ellene, és szinte eltűnt a kontinensről ez a kórokozó. Nem úgy, mint Görögországban: itt ugyanis nem része az oltási rendnek a kanyaró elleni védekezés, a megbetegedést okozó vírus ezért kerülhetett elő 2010 elején, és tarolt gond nélkül.

A görög Betegség-felügyeleti és -megelőzési Központ adatai szerint az országban 2010. január 29-e és július 20-a között 125 igazolt kanyarós megbetegedést rögzítettek. A betegek harmada 0–4, a negyede 5–14 esztendő, ugyancsak harmada pedig 20 évesnél idősebb. A betegség Görögország 52 közigazgatási területe közül húszat érintett. A hatóságok felhívták az orvosok figyelmét a megelőzés fontosságára, és szorgalmazták az elmaradt oltások mihamarabbi pótlását.

Kötelező, nem kötelező

Hasonló a helyzet egy másik „védtelen” európai térségben: Franciaországban. Itt oltanak ugyan a kanyaró ellen, de nem kötelező jelleggel, és a helyzet azért kritikus, mert a francia egészségügyi hatóság adatai szerint az országban már két éve lappang a fertőzés. Elszigetelt eseteket 2008 óta regisztrálnak, az idén pedig bejelentették: kialakult a járvány. Az idén január és május között 1972 beteget regisztráltak.

A francia egészségügyi hatóság megítélése szerint a járvány annak a következménye, hogy a gyermekek körében a kanyaró-oltásban részesültek aránya nem éri el azt az optimális szintet, amely ennek az igen ragályos betegségnek a terjedését meg tudná gátolni. A helyzet kezelésére most a francia egészségügyi hatóságok, hasonlóan a görögországi kollégáikhoz, gyorsított ütemben szorgalmazzák az oltási kampány kiterjesztését. Félő azonban, hogy a vírus már elszabadult,

és kialakulhat az egész Európát betérítő járvány.

A magyarországi hatóságok szerint azok az országok a legveszélyeztetettebbek, ahol a vakcina opcionális. Magyarország például védve van, az átoltottsági arány meghaladja a lakosság kilencven százalékát, de ez sem jelenti azt, hogy automatikusan mindenki védett: itt ugyanis a 15 hónaposnál fiatalabb csecsemőket nem oltják, a kór tehát rajtuk keresztül „szivároghat be” az országba. Azokat a szülőket, akik ennél fiatalabb korú csecsemőkkel Görögországba vagy Franciaországba akartak utazni, a magyar hatóságok arra intették: maradjanak inkább otthon. A szomszédos országban ugyanis 2001 óta nem is regisztráltak egy-két elszigetelt megbetegedést, kivül más esetet, most azonban szükség van a fokozott elővigyázatosságra.

A „görög átok”

Romániában nem ismeretlen a kanyaró, igaz nem is

teljesen védtelen az ország a vírus ellen: nálunk is általában 15 hónapos kortól oltják be a csecsemőket, habár az erre vonatkozó protokoll lehetővé teszi az eljárást már 9 hónapos kortól is. Dr. Ruxandra Drăghicenoiu, a fővárosi Matei Bals kórház virológusa arra figyelmeztet, hogy a megbetegedések száma azóta esett vissza látványosan, amióta 2005-ben kötelező és ingyenes lett az oltás. Az, hogy szükség van a kötelezővé tételre, már a kilencvenes évek végén egyértelművé vált. Ekkor volt az első általános összeírás, beoltották a 7–18 év közötti fiatalokat, a biztonság kedvéért azokat is, akik már átették a betegséget. Hogy minél nagyobb legyen a generációs lefedettség, a tizenkét évvel ezelőtti kampány második részében beoltották a 19 és 29 év közötti fiatalokat is: az ennél idősebbek vélhetően már korábban, természetes úton védeltséget szereztek. Így bár a romániai oltási protokoll a magyarhoz képest (ahol 1969 óta o-

tanak kanyaró ellen) sokkal fiatalabb, az ország lakossága jelentős részben mégis védett. Mégsem annyira, hogy a romániai orvosoknak ne legyen alkalmuk szembesülni, mit jelent a betegség. (Magyarországon például gondot okoz az orvosi egyetemeken a betegség bemutatása; a friss diplomások rendszerint már csak fényképeken találkozhatnak a tünetekkel.)

Dr. Ruxandra Drăghicenoiu szerint nálunk összeírás kora tavasszal időről időre felbukkan a vírus. Annak ellenére, hogy a hazai egészségügyi hatóságok több mint egy évtizede igyekeznek védeltséget nyújtani a még be nem oltott nemzedékeknek, mindig bebizonyosodik, hogy az „oltási-háló” nem teljes: a megcélzott generációkon túl is maradtak védtesség nélküli emberek. Rajtuk keresztül pedig, ha nem elég elővigyázatos a lakosság, hozzánk is beszivároghat a „görög átok”: ha lesz európai járvány, nálunk is tarolt. ◀

Így született meg a Hungaroring

Már a huszonötödik futamot rendezik meg a Forma-1 Magyar Nagydíjért a mogyoródi Hungaroringen. A sikertörténet azonban súlyos nehézségeken verekedte át magát az első rajtjelig.

Gy. Z.

► Az ötlet a Forma-1 nagyhatalmú főnökétől, Bernie Ecclestone-tól származik: egy futam a „vasfüggönyön” túl. Ekkor 1983-at írtunk, még a távolban sem ködlött fel a rendszerváltozás hajnala, a monte carlói futam után a budapesti külügyminisztériumba érkezett telexüzenet egyszerűen félretették, mert komolytalannak vélték.

A miniszterelnök-helyettes legyint

Az autós cirkuszért rajongó maroknyi magyar lobbizás azonban serény tevékenységbe kezdett. Mocorgott a Magyar Autóklub, a „túrt” kategóriába tartozó autósport megannyi képviselője, és bár szigorú kontroll alatt, a párt-

Az 539. számú példány

központ agitprop osztályának nemtetszését kiváltva az autós újságírók is. Hogyhogy nem a moszkvai nagyköveti posztról visszatért miniszterelnök-helyettes megelégedte az állandó külső nyomást, és a következő esztendőben a közlekedési minisztériumtól megrendelt egy tanulmányt a megvalósíthatóságról, a várható költségekről és a remélt bevételekről. A jelentés – nem kell mondanunk – mindössze egy példányban készült, és felzetén a „szigorúan bizalmas” megjegyzés állt.

A miniszterelnök-helyettes szigorú takarékosági intézkedéseiről volt (egyebek mellett) nevezetes, például a vállalati reprezentációban betöltötte a kávé és a konyakot, helyette csak teát, ásványvizet vagy narancslevet volt szabad felszolgálni. (A pártközponban például azért csapta rá vendéglátójára egy palesztin küldöttség az ajtót, mert Jaffával kínálták – ez volt a műnarancslé fantázianeve.) A Formula-1, mint amolyan úri huncutság, kapitalista csökevény, sokba kerülne (egyébként kerül ma is, csak épp a turisztikai ágazat jövedelme és az országimázs ezt bőven ellentételezi), a várható bevétel pedig csak hosszabb távon érte volna meg. Akkor még nem létezett áfa, az idegenforgalmi dollárnak mesterségesen ala-

Ez volt tavaly Mogyoródon. Tömörül a mezőny a 2009. évi futam rajtja után

Fotó: archív

csónyan állt az árfolyama, szállodák is alig voltak. A miniszterelnök-helyettes csak legyintett egyet, a jelentés a fiók mélyén végezte.

Az újságíró közelébe

Történetesen egy napilap újságírójának jó barátja volt a miniszterelnök-helyettes egyik közvetlen munkatársa, összeszövetkeztek hát, s a barát kicsempészte az íróasztalból a jelentést. Cikk született belőle egy autós magazin számára (a „maszokolás” jobban jövedelmezett, mint a törzsfizetés), elősorolva a rendezés mellett szóló érveket; egyebek mellett azonban azt sem hallgatva, hogy bár Ecclestone úr városi versenyt képzelt el Budapesten, a háttérben a Millenniumi emlékművel a Hősök tere, valamint a Vajdahunyad-várral,

az akkor bimbózó környezetvédelmi gondolat ezt elvetette. Mint kiderült: Ecclestone úr ebbe is hajlandó belemenni. Helyette önálló pálya megépítését szorgalmazta ő is, a jelentés is, és így tett az újságíró is.

Szorgalmasan gyűjtött hozzá egyéb információkat is. A Magyar Autóklub főtitkára bizalmasan megsúgta neki, hogy a szovjet testvér-szervezet szívesen vállalná a futamot Budapest helyett, akár a Vörös téren is (ahol akkor a kegyelet okán még dohányozni és hangosan beszélni sem volt szabad, különben szólt a rendőr). A cikkbe természetesen bekeült ez is. A miniszterelnök-helyettes örjögött, ez szokása volt. De nem a jelentésre (amit a barát időközben visszacsent) kísértetiesen hasonlító szöveg, hanem a moszk-

vai információ miatt. „Az már nem!” – kiáltott fel, és rögtön kiadta az utasítást a kapcsolatfelvételre a Forma-1 gazdájával.

A miniszter megölel

A szerződést 1985. szeptember 10-én Londonban írták alá, kezdődhetett a beruházás. A Hungaroring tizenegy hónap múltán készen is állt, példás minőségben. Annakidején az országutak, a még csak kurta kis autópályaszakaszok sem voltak ilyen tartósak, ilyen simák, jótapadásúak. Az építkezés a közlekedési minisztériumtól hivatalosan a „301-es számú főközlekedési útvonal” elnevezést kapta, ami azért is érdekes, mert 1989-ben az Új Köztemető 301-es parcellájában temették újra az 1956. évi forradalom kivégzett mi-

niszterelnökét, Nagy Imrét és mártírtársait. Ráadásul 1989-ben derült ki, hogy a „301-es számú főközlekedési útvonal” beruházásához mintegy hozzácsaptak egy közeli bekötőutat is, amelyik az illetékes közlekedési miniszterhelyettes nyaralójához vezetett, persze, nem ezért váltották le. De ez már egy más történet...

A legelső futamon 1986. augusztus 11-én ott volt az újságíró is. A teraszon összefutott az akkori közlekedési miniszterrel, aki megölelte, megcsókolta őt: „Nélküled most nem lehetnénk itt” – mondta elismerően. Nem maradt el a kézzelfogható elismerés sem. A győztesnek járó kupából ezer sorszámozott másolat készült a Hollóházi Porcelángyárban. Az 539. számú ma is ott díszlik az újságíró könyvespolcán. ◀

Lap-top

A nap címe. Elena Udrea botrányosan vezetett be Románia új turisztikai brandjét, *Jurnalul național*.

Magyarázat. Az ellenzékhez közelálló lap kéjesen állapítja meg, hogy az új márka(név) tovább erősíti a (tév)hitet, hogy a románok tolvajok. (Lásd még franciaországi román cigányok, Schengen.) Udrea asszony pedig csak gyarapítja messze hangzó baklövésének sorát, amelyben az egyik első „az EU-tag Norvégia köztársasági elnöke” volt, a legutóbbi pedig az árvízkárosult parasztságoknak ajándékozott túsarkú cipők. Úgy látszik, őszökeségét nem veti fel az ész, de még a szerencse sem; arról nem is beszélve, hogy a világlámpákra utazó – soráiban Nadia Comănesci-et, Gheorghe Hagit és Ilie Năstăsescu-t felvonultató – küldöttségnek a társvezetője a kiváló értelmiségi Teodor Baconschi. Nagy a Kárpátok kertje...

Hekula. A Felix néven is ismert Dan Voiculescu kihasználja az alkalmat, hogy alelnökként, a szabadságát töltő Mircea Geoană helyetteseként borsot törhet Traian Băsescu orra alá, „hivatalosan” piszkálhatja. A *Cronica Română* is megelégedéssel említi, hogy DVF újraindítja az elnökkel a parlament összehívására vonatkozó kérelmét, mivel az úgymond – a procedúrának, a szenátusi szabályzatnak, a szokásnak és a körberöhögéseknek megfelelően – akkor és csak akkor helyes, ha tartalmazza a rendkívüli ülészak időtartamát is. Valami azt súgja, hogy az államfő nem rajong az ilyen nyílt levelekért.

Pedagógus, ó, ó, ógusok. Ha jól értettük az *Adevărul* rémhírét, az oktatókra nagyon szomorú szeptember vár. Arról van szó, hogy mivel már megkapták – tekintettel a szabadságra – a júliusi és augusztusi fizetésüket, azokból a huszonöt százalékot a szeptemberi fizetésükből vonják le. Reméljük, nem jól értettük, s ha mégis, akkor legalább a szeptemberi negyed részt vonják októberben. Érces – úgy értjük, lidérces.

A nap álhíre. A Kárpátok kertje logóján a lopott „foaie verde” helyett Elena Udrea egy tengerészpipát (lásd Popeye) kíván elhelyeztetni.

Minden napra egy mondás

„Az olyan helyekre vezető utak, ahová érdemes eljutni, nem rövidíthetők le.” Helen Keller

Okostelefonok és társaik

Kezdetben vala az intelligens mosópor. Ez azért számított forradalmi találmánynak, mert tulajdonképpen mindent tud, amit régen a kétkezi háziasszonyok: mos. Eltűntet minden csúfos foltot a ruháról, és közben persze nemcsak megőrzi a színt, hanem a fakultét fel is frissíti. Erről a saját szemünkkel is meggyőződhetünk a televíziós reklámokban, amelyek élethű animációs trükkök ugyan, de hát 3D-s szemüveggel az Avatarról is elhiszük, hogy ott csücsülünk a történet kellős közepén, nem? S hogy ez az intelligens mosópor, miközben feloldja a vörösbort, a zsírt, a fűfoltot (hogy a magyar trikolor színéinél maradjunk), súlyosan szennyezi a környezetet, szó se essék.

Most pedig beköszöntött végre az igazi aranykor: megjött az okostelefonok új nemzedéke. Sajnos – magamból kiindulva – meg kell állapítanom, hogy ezek a készülékek annyiban okosak, okosabbak, hogy jóval többre képesek, mint a gazdáik, föl-

Gyulay Zoltán

sorolni sem tudnám, hogy mi mindenre. Hovatovább vastagabb kezelési útmutató jár melléjük, mint a Háború és béke teljes kiadása, és hát az ilyen ketyeréket használó társadalmi réteg nem arról ismerszik meg, hogy a Gutenberg-galaxis büszke utazója volna.

És mégis az első pillanatban kiismerik magukat rajta, mint a bölcsődéből éppen csak kinőtt gyermekek a számítógépen, ezen ne csodálkozzunk, a géneikbe van kódolva. Ahogy ugyanis az embrió a fogantatás pillanatától a világrajövetelig eltelő kilenc hónapban gyakorlatilag végigjárja a törzsfajlódás összes stációját (vulgárisan megfogalmazva az ebihalságtól a csecsemőségig vezető utat), a mai fiatalság ugyanúgy eleve rendelkezik bizonyos olyan készségekkel, amelyeket nekünk még véres verejtékkel kell elsajátítanunk. Édesapám példáját szoktam felhozni ilyenkor. A gépkocsit még csak néhány esztendeje találták fel, amikor édesapám a múlt század vége táján megszületett; egy éves volt, amikor az első magyarországi

villamosvasutat, az Arad városát a szőlőtermelő körzet helységekkel összekötő arad-hegyaljai megnyitották. Berukkolván az első nagy háborúba, hamarost a repülőkhöz kérte magát (Bukovinából így került át az Isonzóhoz), és mindenki ájuldozott, hogy van bátorsága felülni azokba a papírmásinérikba. Már együtt vettük a hírt az első szputnyik felbocsátásáról (sokáig nem is értettük el a célját, titkon valami hadiipari huncutságnak véltük – akkor még ugyan az is volt), együtt az első Holdra-szál-

lást, a magyar űrrepülést már unokáival közösen négyesben figyeltük. De azt is tudni kell édesapámról, hogy legelső televíziókat nem tudta kezelni, jóllehet egyetlen gomb volt rajta csupán: amivel ki, és be kellett kapcsolni.

Így vagyok most én ezekkel az okostelefonokkal. Tudok rajtuk telefonálni (horribile dictu: rövid szöveges üzeneteket küldeni-fogadni) – ennyi, és semmi több. Ha rádiót akarok hallgatni, bekapcsolom a rádiót, ha fényképezni, előveszem a fotómásinat, ha föl akarok jegyezni egy programot,

beírom az asztali naptáramba, ha játszani akarok, barátaimmal leülök kártyázni – a többit már ne is tessék kérdezni, meghaladja észbeli és egyéb képességeimet. Úgy vagyok ezzel (is), mint a nagy magyar gondolkodó, a néhai pártfőtitkár, Kádár János, aki két szemhunyorítás közt azt találta mondani: „A krumplileves, az legyen krumplileves!”

Jó, tudom, haladni kell a korrallal, de az emberi teljesítő- és felfogóképességnek vannak határai. Vegyük példának a GPS-t, a műholdas helyzet-meghatározó rendszert – amit ugyancsak beépítenek egyes okostelefonokba. Ugye, még emlékszünk az első szputnyikról tett megjegyzésemmre? Ma már legalább tudom, hogy utódainak sokadik nemzedéke mi célt szolgálhat, de az emberi butaság felülmúlja a telefonok okosságát is. A bulvárlapok hasábjain gyakorta olvashatni, hogy az autózóvezető inkább a GPS-nek hitt, nem pedig a saját szemének: az utasításnak megfelelően bekanyarodott, ahol nem is volt mellékutca, vagy egyenesen belehajtott az árokba. És akkor még nem is értekeztem azokról az emberekről, akik nemcsak mindent tudnak, hanem mindent jobban tudnak.

Eksztázis

Horváth István

Hánykolódó gondolatok

Hiszen Ehrlich orvosságáról van szó. És arról az irtózatossággal, hogy ez az orvosság éppen a produktív lángelméket fogja-e megszüntetni a jövő korszakok számára. (...) Szép és csúnya fogalma nem ellentétei egymásnak, csupán az emberi megszokással szétzidingált konvenciók. És melyik orvos merné ma letagadni azt a tényt, hogy a gondolat csakúgy váladék, mint a mirigyek váladéka s a vérhaj egysejtű állatkái által megtámadott agyvelő vagy gerincvelő csakúgy a normálistól elütő produktumokat fog produkálni, mint a Koch bacilusa által megtámadott emberi tüdő, vagy a kolerabacilus érte emésztőszervek. Hogy szép vagy csúnya ez az új produkció? Mellékes. Mindenesetre túlprodukció, tehát olyan valami, amire egészséges szervezet nem képes. Példákat kellene most itt emlegetni. De az analómig agyoncsépelet dolog a Heine tabese, a Nietzsche paralízise, a Pascal és Newton dementia praecoxa, a Munkácsy, Bismarck, Hoffmann, Poe, Grabbe, Lenau, Haendel, Offenbach beteg stimulanciavágya. (...) Mindegy. Hiszen végre is igaz, hogy jobb gondolatlanul nyárpolgárnak lenni, mint hánykolódó gondolatoktól megvert, a saját lelke terhétől úzott-hajtott lénynek. (...) De azért mégis vigyázni kellene; mégis gondolkozóba lehet esni, mert bizonyos, hogy a világ másfelé való válása az egészséges embernek nem kell, annak éppen így van jól minden és a gondolatokat a lázban égő, szertebomlásban kínló agyvelők, a vonagló, kígyótáncot járó idegek vitték mindig előbbre.

Cholnoky Viktor: *Haldokló betegségek, Nyugat, 1910, 14. szám*

Az RMDSZ nem, a pénze igen!

Futnak a patkányok! – mondják a hajósoknál, ha jön a vihar. Persze azokra a gyengébb jellemű társaikra is célozva, akik menten eltűnnek a fedélzetről, ha egy nagyobb széllelés megingatja a hajót. Aztán vihar múltával előbújnak és eljártsszák, hogy mennyire helytálltak, nekik köszönhető a túlélés.

Azt mondja Csavaros, aki több sikeres kulturális rendezvényt szervezett: bár nem sokan tudják, ő mindig is fideszes volt, mert őt az RMDSZ semmiben nem támogatta! Azt hittem, nem jól hallok, ezért kérem, hogy ismétlje meg. Megismétli: őt az RMDSZ semmiben nem támogatta! Zavar, amit mond, mert ismerem a valóságot, ezért szemébe vágom: hamar elfelejtette, hogy több díjat is kapott a szervezettől, ha nem is annak nevével, hanem az általa támogatott alapítvány révén. Az se jut eszébe, hogy rendezvényei mögött ott volt az RMDSZ, nem csak azzal, hogy a szervezőkkel és ingyenes telefonhasználatot segített, de a megfelelő közösségi teremhez is általa jutott.

Más. Renoválják a többszáz éves templomot. Kérdem honnan ennyi pénz? Válasz: a hűséges hívektől! Csak tőlük? Csak és csak! Ejnye, mondom, már utána nézek, mert kisebb templomokra is adtak már kormánytámogatást. Igazam volt, erre is adtak, az RMDSZ közbejárására. (Mellesleg az elmúlt években csupán Szatmár megyében harmincnál több magyar templom renoválásában segítettek az RMDSZ parlamenti képviselőinek lobbizásával kapott kormányzati pénzek). Csak hát most, hogy ilyen csapnivalóan mennek az ország dolgai, s a kormány tagjaként Markóék is a megszorító intézkedésekre szavaztak, nem illik az RMDSZ-szel dicsekedni. Még, ha úgy jönne a pénz, hogy a magyar nemzeti összefogást támogatja! Így másképpen hangzana. De ki az a barom, aki a román kormányhoz benyújtott kérvényre ilyesmit írta? Adna csak Kövér László nagy nemzeti szólammal akár pár ezer forintot, többször is felolvasnák! Lám, az RMDSZ millió forintot érő segítségét meg elhallgatják, mert az adott helyzetben nem lehet rajta a nemzeti masni.

Ám észre kellene venni: hiába várják most nálunk is nagyon sokan a szívet bizsergető nemzeti szöveg mellé a forint milliókat, nem jön, mert egyelőre Kövérék odahaza is nagyon szűkmarkúan kénytelenek mérni. Mert odakoppint az IMF.

Sike Lajos

Ismerőseimnek nem győzöm hangoztatni: hiába tartják markukat a forintokra, mert nekünk a pénzt továbbra is Bukarest adja. Lássunk tisztán! Ami túlról jön, az csak arra jó, hogy szívünket birizgálja, de a mindennapi csak morzsa. Azt itt kell kiverkednünk.

River-díj Ariadnének

Beszélgetés Bertóti Attila animációs filmkészítővel

Bertóti Attila Ariadné fonala című alkotása nyerte a legjobb animációs film díját Olaszországban, a padovai River nemzetközi seregszemplén. A nagybányai születésű, a Sapiencia EMTE kolozsvári film szakán végzett Bertóti kilenc perces animációját a kecskeméti animációs filmfesztiválon, a marosvásárhelyi Alter-Native és a bukaresti Animest fesztiválon és idén a győri Mediawave-en is díjazták. Az alkotót „korán” jött sikerének titkáról kérdeztük.

Darvas Beáta

► Miben látja az Ariadné fonala sikerének titkát? Az emberek örökös vonzalmában a mítoszok és legendák iránt, vagy pedig a mitológiai történetek kortalanságában?

– A mitológia valóban nagyon hálás téma, a krétai labirintus története ráadásul talán a legismertebb görög mítosz. Mégis bízom benne, hogy nem csak az alapanyag miatt szeretik a filmet, az „Ariadné fonala” ugyanis nem betű szerinti adaptációja a mítosznak, aki a hagyományos történetre számít azt nagy meglepetések fogják érni.

► A diplomamunka szakmai berkekben már többször vívott ki magának figyelmet, kerülte már, vagy van-e arra kilátás, hogy a szélesebb közönség is megismerje?

– Eddig különböző fesztiválokon volt látható, elvileg itt is sokan láthatták. Viszont szándékom szerint a film még idén felkerül teljes egészében a világhálóra.

► Kilenc perc az rövid idő, ha azt vesszük, hogy egy mitológiai történetet akarsz elmesélni. Hogy lehet a legtartalmasabban kihasználni a perceket?

– Kilenc perc egyáltalán nem rövid idő, az animáció műfaja rengeteg sűrítési, stilizálási lehetőséget kínál, például párbeszédre sem volt szükség. Azért tart ennyit a film, mert a több történetvariációt kellett össze-sűrítenem.

► Min dolgozol most? Milyen stílusvonalat követsz animációiddal, kik a nagy mesterek, akik inspirálnak?

– Danyil Harmsz Negyvennégy picit piny című gye-

rekversének zenés adaptációján dolgozom, a tavalyi Filmtett táborban fogtam neki, de még nem kapta meg végleges formáját. Egyéni stílusról azt hiszem,

esetemben még korai lenne beszélni, de Andreas Hykade, Gil Alkabetz és Nina Paley filmjeit szeretem nagyon, ezeket sokszor újranézem.

Gazdát vált az M Stúdió

Kovács Zsolt

► Sepsiszentgyörgy önkormányzata átvette az M Stúdió mozgásszínházi műhelyt a Kovászna Megyei Tanácstól. Erre a lépésre a színházi műhely tevékenységének akadálytalan folytatása miatt volt szükség. Eddig a Háromszék táncegyütteshez tartozó M Stúdió mozgásszínházi műhely 12 állása ugyanis úgy maradt meg, hogy átkerült a sepsiszentgyörgyi önkormányzat szerkezeti felépítésébe. A Háromszék táncegyüttes és az M Stúdió amúgy tavaly került a Kovászna Megyei Tanács fennhatósága alá, arra hivatkozva, hogy mindkét intézmény kinötte a város határait, és megyei, sőt régiós érdekeltségű tevékenységet folytat. Az átvétel után is tovább társfinanszírozta tevékenységüket a város, de a megyei tanácshoz tartoztak és annak a szerkezetét terheltek. Most, hogy a kormány megszabta, hogy egy önkormányzatnak a lakosság számához képest hány alkalmazottja lehet, fontossá vált, hogy a háromszéki önkormányzatot tehermentessítsék.

Az M Stúdió amúgy 2005-ben alakult meg Sepsiszentgyörgyön, az abban az évben Kolozsváron végzett fiatal színészekből és tánc-

sokból. A Háromszék Táncegyüttes mozgásszínházi műhelyként létrejött formáció olyan kísérleti munkára szövetkezett, amely a színészi eszköztár lehetséges határait feszegeti, s a mozgás- és táncszínház területén kíván új, formateremtő előadásokat készíteni. Az M Stúdió, Uray Péter művészeti vezetésével, az Erdélyben eddig ismeretlen műfaj meghonosítására és megszerettetésére vállalkozott, a társulat jelenleg egyedülként képviseli a nyugat-európában már korábban meghonosodott színházi formavilágot, amely a tánc-, mozgásszínház, a zene és a vizuális színház eszközeivel fejezi ki magát.

Antal Árpád polgármester szerint eredményes volt a Kelemen Hunor művelődési miniszterrel kezdet lobbija, hiszen az 1989 előtt létrehozott és most az önkormányzatokhoz tartozó kulturális intézményekre már nem vonatkozik az a rendelet, hogy a lakosság számának megfelelően kell kialakítani az alkalmazottak arányát, így Sepsiszentgyörgyön a Tamási Áron Színház alkalmazottait nem érinti az elbocsátás. A sepsiszentgyörgyi önkormányzatnál az M Stúdió átvételével pontosan annyi állás lett, amennyi megengedett vagyis 423, amiből 376 van betöltve. ◀

HIRDETÉS

a vakációk
Magyarország, ország!

www.ungaria.info.ro

MAGYARORSZÁG

Nyaralás a tömbház körül

Baloga-Tamás Erika

► Schol sem nyaral idén a romániaiak kétharmada – állítja a GFK piackutató intézet idei szezonra vonatkozó felmérése. A válság és a kormány megszorító intézkedései a legérzékenyebben a közalkalmazottakat érintik: háromnegyedük egyáltalán nem vállalkozik idén nyaralásra, aki mégis útnak indul, alaposan meggondolja, meddig merészkedjen.

Igény volna rá

Az utazási irodák tapasztalata szerint: a vakációs kedv nem csökkent, sok az érdeklődő, de kevés a fizető vendég, jóval kevesebb pénz jut az idén az olyannyira áhított pihenésre. Szakértők szerint a hazai turisták „kompromisszumkészek”. Sokkal kevesebb pénzből, mint az utóbbi években, sokkal szerényebb úti célt tűznek ki maguk elé. Aki teheti, mégis ragaszkodik a nyaraláshoz: kultúrája van már az elutazásnak. Az utóbbi öt évben divatba jöttek a drágább befizetések, az egzotikus célországok, a gyorsan szárba szökő divat az idén gyorsan el is sorvadt. „Aki az előző években Egyiptomot választotta, most minden bizonnyal egy bulgáriai cél-

ponttal is megelégszik” – magyarázta a hazai turizmus „irányváltását” Timár Csaba, Székelyudvarhely egyik utazási irodája, a Hedon Expressnek a szakértője. A visszaesés azonban tagadhatatlan, a konkurens Siculus Utazási Iroda vezetője, Kacsó Zoltán szerint az idén körülbelül 30 százalékkal esett vissza a nyaralók száma a tavalyihoz képest. Pedig utazásszervezők az igyekeztek tekintettel lenni a vásárlóerő gyengülésére.

Pérez, az nincs

Az idei árakból átlagosan 20-30 százalékot engedtek a tavalyiakhoz képest az irodák, tavaly pedig már sor került egy alapos árcsökkentésre. „Hiába engedünk az árakból, ha nincs pénz, az emberek kénytelenek otthon tölteni a szabadságukat” – ismereti a piaci patthelyzetet a lapunknak nyilatkozó Kacsó. A kitarító utazók a 25 és 45 év közöttiek, ők azok, akik külföldi utazások megoldásának révén még tudnak félretenni nyaralásra. „Minden évben vannak új kliensek, de inkább a gyakorlott utazók ragaszkodnak idén is a szervezett utakhoz. A tapasztalat azt mutatja, hogy többnyire az all inclusiv ajánlatokat részesítik előnyben, hisz így, ha

Aki az előző években Egyiptomot választotta, most egy bulgáriai célponttal is megelégszik

csak nem gondolkodnak ajándékvásárlásban, akkor nem számolnak pluszköltséggel” – von mérleget az ÚMSZ olvasóinak Timár Csaba. Az egyre nyilvánvalóbb elszegényesedés ellenére még mindig nagy a külföldi utak iránti kereslet, és jelentős a hazai turizmus minősége iránti gyanakvás. „A román tengerpart legalább annyira, sőt még drágább, mint például Bulgária vagy valamelyik görög sziget. A minőség pedig sajnos itthon minden igyekezet ellenére sem javul. Én rendszeresen böngészem az ajánlatokat, ha utaznék, akkor Olaszország északi felére esne a vá-

lasztásom, hisz számításaim szerint ugyanannyiba kerülne, mint a román tengerpart” – magyarázza a György-Dávid Csaba újságíró, aki elismeri: nyaralási stratégiája csak elméletben van, fedezete a tényleges útrakelésre nincs. „Nekünk esélyünk sincs a külföldi nyaralásra, sőt azt is meg kell gondolnunk, hogy igénybe vegyük-e a szabadságunkat az idén” – érvel a három gyermekes marosvásárhelyi Székely Péter, aki makacsul kitar a pihenés fontossága mellett. „Nem csak a Fekete-tenger, vagy a külföldi úti célok teremtenek lehetőséget a

kikapcsolódásra. Mi hétfőként, minimális költségvetésből, célba vesszünk egy egy általunk még nem látott erdélyi várost, vagy térséget. Kár, hogy ilyen jellegű utakat kevesen szerveznek, a belföldi turizmusnak még nem jött el a divatja” – véli a családapa. Az utazási irodák szerint a belföldi turizmus is él, de nem a nyári szezon idején. Belföldi utakra inkább tavasszal és ősszel vállalkoznak a hazaiak – állítják az utazásszervezők, akik a nyár utolsó hónapjában Bulgária, Törökország és Görögország felé irányítják a romániai útra kelőket. ◀

► Röviden

Gazdatüntetésre készülnek

Nagyszabású gazdatüntetés tartanak szeptemberben, a tervek szerint 15 ezer állattartó demonstrál Bukarestben az Agrostar Szövetség felhívásának megfelelően. Szeptember 2-án sztrájkorségeket alakítanak az elégedetlen juh- és kecsketenyésztők, szeptember 9-én Bukarestben tüntetnek az ágazat képviselői. Ha hatástalan lesz az akció, akkor 23-án útlezáráshoz folyamodnak az érintettek. A felháborodás oka, hogy bár sikerágazatról van szó, az agrárminisztérium mégsem támogatta megfelelően a gazdákat, ezért hátrányba kerültek a külföldi állattartókkal szemben.

Büntethetik a lakástulajdonosokat

Egy készülő kormányrendelet értelmében a helyi önkormányzatok megbírsághatják azokat a lakástulajdonosokat, akik nem gondoskodnak az általuk birtokolt ingatlan állagmegőrzéséről. Ha a rendelet jogerőre lép, akkor a tulajdonosokon számon kérhető az ingatlan felújítása, az épület szerkezet állapota, sőt az ingatlan külső felületének esztétikai állapota, például a festés minősége is. A felelőtlen tulajdonos akár börtönbüntetést is kaphat.

HIRDETÉS

A vakáció a MOL töltőállomásokon kezdődik!

Tankoljon vagy vásároljon nálunk, és minden 25 lej elköltése után akciós pontokat gyűjthet. Az akciós pontokért cserébe kedvező áron juthat hozzá a strand - és háztartási kellékekhez 2010 július 7. és november 7. között! Különleges ajánlat a MultiBonus-ügyfelek számára! Használja MultiBonus pontjait készpénz helyett az akcióban résztvevő termékek vásárlásakor!

www.molromania.ro

Gyűjtsön össze 20 akciós pontot, és jutányos áron választhat a Frottana törölközők és fürdőszobaméregyek közül.

Minden 125 lej értékű vásárlás esetén kedvező áron juthat hozzá a Diadora labdákhöz és tollaslabda szettekhez, valamint a Frottana strandlepedőkhöz.

Árkedvezmények
71%-ig.

HATÁRTALAN LENDÜLET | www.molromania.ro

Akkor is kicsi, ha nagy számmal írjuk!

4,999%

0,1%
havi kezelési költség
0
hitelbírálati díj
4,99%
fix kamat
az első évre

Szeptember 30-ig
még
meggondolhatja

- 4,99%* fix kamat az első évre;
- 3 havi EURIBOR + 4,31% az első évi fix kamat után;
- 2010 végéig ingyenes OTPdirekt;
- 3 hónapos türelmi idő.

* 40 000 eurós lakásvásárlási hitel vagy jelzálog alapú személyi hitel esetén, 357 hónapos futamidő és 6,37% tényleges éves kamat mellett a teljes kifizetett összeg: 85 794 euró. Az ajánlat 2010. szeptember 30-ig érvényes.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

euró alapú jelzáloghitel

Július 30., péntek

Az év 31. hete és 211. napja, hátravan 154 nap

Ma **Judit, Xénia** nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Judit női név héber eredetű. Jelentése: Judeából való nő, zsidó nő. A Xénia női név görög eredetű. Jelentése: vendég, idegen, átvitt értelemben vendégszerető.

Holnap Oszkár napja van.

Vasárnap a Boglárkák ünnepelnek.

Hétfőn a Leheleket köszöntjük.

Évfordulók

- 1908-ban a szibériai Alsó-Tunguszka és a Léna folyók között a légkörbe lépett, tűzgömbbé vált, majd még a légkörben felrobbant egy égitest (kisbolygó vagy üstökös).
- 1919-ben román csapatok átkelnek a Tiszán, és megindulnak Budapest felé. Két nap múlva elbukik a Magyar Tanácsköztársaság.

Vicc

– Mit gondolsz melyik a

gyorsabb, a ló vagy a postagalamb? – kérdi a székely komájától.

– Gyalog, a ló...

Recept

Lilakáposzta ágyon sült vörösborsos csirke

Hozzávalók: 1 konyhakész csirke, 1 vöröshagyma, 1 közepes nagyságú lilakáposzta, só, cukor, kömény, ecet, víz, 1 dl vörösbors, olaj, vaj,őrölt pirospaprika

Elkészítés: A csirkét megmossuk, feldaraboljuk, picit besózzuk. A hagymát karikákra, a káposztát pedig vékony csíkokra metéljük. A tepsi kiolajozzuk, szétterítjük benne először a hagymát, majd a káposztát. Megsózzuk, cukrozzuk, köménnyel megszórjuk, megcsepegtetjük ecettel. Rárakjuk a csirkét, bőrrel felfelé, meghintjük pirospaprikával. Pici vizet öntünk alá, valamint a bort. Forró sütőbe toljuk, megsütjük. A sütés befejezése előtt vajdarabkákat szórunk rá, és piros kérget sütünk rá.

Gondolatjel

Visky István rovata

Az olyan helyekre vezet? utakat, ahová érdemes eljutni, nem lehet lerövidíteni. Az ember természetéhez tartozik az egyszerűbb megoldások keresése. Végül is a civilizáció története nem egyéb, mint a lerövidítések története. Vannak viszont utak, amelyeket lerövidítve az irányt is elveszíti az ember. Azért, mert ezek az utak éppen nehézségük

miatt értékesek, illetve értékük nehézségükben, próbatételükben van. Az ilyen utak az embert önmagához vezetik, a lelke mélyére, ahol lehetősége lehet kilépni önmagából. Az utakat okosan lerövidíteni hasznos és jó, de minden utat mérlegelés nélkül lerövidíteni ostobaság. Aki minden utat lerövidít, annak el?bb-utóbb elfogy-nak az útjai.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A Kos-Hold arra figyelmezteti, hogy ügyeljen pénzügyeire. Két-szer is gondolja meg, mielőtt kiadja a pénzt.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Munkájával remekül halad. Népszerűsége egyre emelkedik, és ez elégedettséggel tölti el. Szerelmi ügyekben a saját szívére hallgasson.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ha nem szeretne belevágni egy kockázatos manőverbe, ne hagyja rábeszélni magát erre. Fordítson több időt egészsége megőrzésére.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Szellemi frissesség jellemzi ma Önt. Minden helyzetben azt vizsgálja, miként lehet új megoldásokkal próbálkozni.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Eseménydús nap, előnyös ajánlattal. Vigyázzon, hogy mit és mennyiért vállal. Később megbánhatja, hogy rosszul mérte fel az erejét.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Párja külön szeretne nyaralni, ezért jogosan érezheti, hogy kicsit kihűlt a kapcsolata. Akkor jár el helyesen, ha ezt a fontos

kérdést alaposan megvitatják.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Munkatársa olyan titkot oszt meg Önnel, ami jobb, ha feltáratlan maradt volna. Ne dugja a fejét a homokba, nézzen szembe a kellemetlen érzésekkel is.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Szabadsága alatt ügyesen megszervezheti az életét. Mindenre marad ideje, amit eltervez.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Születésnap bulira hívják. Az majdnem mindegy, hogy kertben, nyaralóban vagy étteremben lesz a buli, a fontos az, hogy üres hassal érkezzen, és gurulva távozzon

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Örömeiben gazdag lesz mai napja. Érdekes híreket kap a távolból, melyek pozitív hatással lesznek pénzügyeire.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Szerelmi élete nagyon boldoggá teszi, de feladataira nem tud teljesen összpontosítani. Próbáljon a realitások talaján maradni.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Ma lesz ideje a személyes ügyei intézésére, mivel kisebb feladatokat kell ellátnia. Rég nem látott barátjával találkozik, aki számos érdekes dolgot mesél magáról.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Többnyire napos időre számíthatunk, nappali gomolyfelhő-képződéssel, csapadék nem valószínű. A déli, délkeleti szél időnként megélkülhet.

A következő napok időjárása

Szerdát: Nagyrészt napos, száraz idő várható, de késő délutántól délnyugaton zápor, zivatar kialakulhat.

Vasárnap: Eleinte még többször megnövekszik a felhőzet, később az időnkénti felhősödést már sok

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	31°C	17°C
Brassó	25°C	12°C
Bukarest	30°C	17°C
Csikszereida	24°C	11°C
Kolozsvár	27°C	15°C
Marosvásárhely	28°C	16°C
Nagyvárád	31°C	16°C
Szatmárnémeti	30°C	18°C
Temesvár	32°C	18°C

Valahol Székelyföldön

Horváth István

***	EGYEB DOLOG	VERSENY-RE KÉSZÜL	GRABOWSKI JELE	NYILASZÁRÓT MŰKÖDTETŐ SZERKEZET	DETTŐ (RÓV.)	MAKACS EMBER IGÉJE	HÜVELYES TERMESÜ	DÍSZES HŰSÉTI TOJÁS	TANÁRI TESTÜLET
OSZTÁLY-RESZÉUL JUT									
NYÚJT, FALUN			TERMETES UTAZÁSI CÉG						
TŰZET ELESZT					KARCSÚ ... A NÁD				
VICTORY (RÓV.)		CSERJÉS HELY			HANGOSAN BESZEL				ILYEN ÁLLÁS IS VAN
BECÉZETT SZÜLŐ		FÉRFI ARGÓBAN				FANYAR GYÜMÖLCS			
... JÁRJ, TOVÁBB ERSZ						IBSEN HŐSNŐJE	SÁRKÁNY FEJE!		
A HEGY NEMES LEVE							TÁNCOT JÁR		RÖVID KÖTŐSZÓ
EJFÉLIG EZ VANI			ZAJONGÓ VARJU						GALLIUM VEGYJELE
DIÁK ÜL BENNE			A TÖBBES SZÁM JELE						

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Ágoston Hugó

Főmunkatársak: Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Háttér) Darvas Beáta (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Sínkép)

Olvasószerkesztők: Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereida), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

Alkalmazunk frissen végzett: építőmérnököket kivitelezési munkakörbe.

Jelentkezés: Csikszereida, Barompiac (Obor) u. 52/A sz. Tel.: 0266-371737, 0744-575282 E-mail: teclum@teclum.ro

TECTUM COMPANY

agnus RADIO 88.3 FM

Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!

FM 88.3 95 102 106 108 MHz

rtm

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ

98.9 FM

Paprika rádió fűjön csip **95,1 fm**

KOLOZSVÁRI RÁDÍÓ ahol talál a szó

Mogyoródon száguldanak

Forma-1

Turós-Jakab László

► Még el sem csitultak a múlt hét végi Német Nagydíjat követő Ferrari-botrány hullámai, s máris itt a 61. Forma-1-es autós gyorsasági világbajnokság 12. futama, a Magyar Nagydíj. Péntektől vasárnapig a Budapesttől 19 km-re fekvő Mogyoród ad otthont a 25. magyar GP-nek. A Hungaroring aszfaltkijője ma 4,381 km hosszú, a legkisebb ívsugár 20, a legnagyobb pedig 400 méter, az elérhető legnagyobb sebesség mintegy 320 km/óra. 1986 óta a német Michael Schumacher négyszer, a 16 esztendője elhunyt brazil Ayrton Senna háromszor tudott nyerni a Hungaroringen. A pilóták pontversenyében Hamilton (157 pont) vezet, de csapattársa, Jenson Button (143), Webber (136), Sebastian Vettel (136) és Fernando Alonso (123) sem mondott le világbajnoki álmairól. A konstruktőrökkel megugrott a McLaren (300 pont), Red Bull (272), Ferrari (208) trió. Pénteken két, szombaton pedig egy szabadedzést tartanak, a hivatalos időmérőre szombaton 15 órától került sor, míg maga a verseny vasárnap 15 órakor kezdődik. ◀

Spanyolnáthás pólóások

Vízilabda

V. Ny. R.

► Csak az A-csoport második helyén zárt Románia felnőtt férfi vízilabdaválogatottja, mivel az utolsó körben 14-8-ra kikapott Spanyolországtól a Nagyváradon a napokban zajló Világkupa csoportkörének utolsó fordulójában. Miközben a romániaiak kedden alaposan megdolgoztak, hogy legyőzzék az ausztrálokat, a spanyoloknak sétagalopp volt 26-1-re felülmúlni Iránt, tegnap viszont még azonos pontszámmal kezdve a meccset harcoltak az első helyért. Az ibérek már az első játékrészben megszerezték a vezetést, ám erre Andrei Bușilă válaszolt, majd a második negyed elején Ramiro Georgescu találatával fordítottak a trikolórok. Csak hogy az utána kihagyott helyzetek megbosszulták magukat, s miután Szirányi Balázs egyenlített, Javier Valles góljával visszavették a vezetést a spanyolok. Tibi Negrean ugyan megszerezte a hazaiak harmadik találatát, de utána Marc Miguel legyőzte Stoenescu kapust, majd Felipe Perrone kétgólosra növelte a spanyol előnyt.

A térfélcserét követően Andrei Iosep egy ötméteres értékesítve még csökkentette a hátrányt, de az egyenlítés elmaradt. Helyette a spanyolok hatékonyan araszoltak előre Garcia, David és Mallarach góljaival, miközben Kovács István szövetségi kapitány tanítványai kapufákat lőttek, helyzeteik többségét kihagyták, csak Alexandru Matei és Ramiro Georgescu dobott gólt. A játékos képe az utolsó részben sem változott: a romániai

védelem rendre megingott Xavierék előtt, a támadójátékuk pedig elmaradt a vártaktól. Csak Iosep és Nicușor Diaconu tudott egy-egy gólt lőni, így a világbajnoki ezüstérmes spanyolok nagy különbséggel nyerték meg a csoportot, s így ma délután a szerbeiktől tegnap 15-8 arányú vereséget szenvedő Kínával játszanak a negyedöntőben.

A világbajnoki kvalifikációt célzó trikolórok ma 17 órától a B-csoport harmadik he-

lyezettjével, azaz az Egyesült Államokkal mérkőznek meg. Az amerikaiak az utolsó körben 9-7 arányban alulmaradtak a horvátokkal szemben, így ebben a kvartettben Horvátország, Szerbia, Egyesült Államok, Kína lett a végső sorrend. Az A csoport zárómérkőzése, az Ausztrália–Irán-összeesapás lapzártánk után fejeződött be. A mai negyedöntők után holnap az elődöntőket rendezik, vasárnap a bronzmeccs és a finálé szerepel a programban. ◀

Az utolsó csoportkörben a román válogatott 14-8-ra kikapott Spanyolországtól. Fotó: Boros Péter/Reggeli Újság

Röviden

Szombaton döntenek a Balaton-átúszásról

Szombat délután döntenek el, hogy vasárnap meg lehet-e rendezni a 29. Coca-Cola Balaton-átúszást – erről a szervezők tájékoztatták tegnap az MTI-t. Az indoklás szerint „a meteorológiai előrejelzések figyelembevételével, az időjárás várható változékonysága miatt” a szervezők – a vízrendészettel egyetértve – egy nappal a tervezett rajt előtt határoznak majd. Amennyiben vasárnap sem sikerül lebonyolítani az eredetileg múlt szombatra meghirdetett eseményt, akkor idén elmarad az egyik legnépszerűbb hazai szabadidős sportrendezvény.

Gelfand lesz Lékó Péter ellenfele Miskolcon

Augusztus 24-e és 29-e között a Miskolci Nemzeti Színház ad otthont a hagyományos sakkparádának: a nyolcjátzmás rapid párosmérkőzésen Lékó Péter ellenfele úttal az izraeli Borisz Gelfand lesz. A szegezi nagymester a „Lékó +...” elnevezésű versenysorozat keretében először az angol Michael Adamsszel, az orosz Anatolij Karpovval, az ugyancsak orosz Vlagyimir Kramnyikkal, a norvég Magnus Carlsennel, tavaly pedig az indiai Viswanathan Ananddal mérte össze tudását Miskolcon, ahol immáron három éve nyeretlen, mivel Kramnyiktól, Carlsentől és Anandtól is kikapott.

Gera Zoltán visszatér a válogatottba

Gera Zoltán visszatér a magyar labdarúgó-válogatottba – adta hírlap tegnap a szövetség (MLSZ) hivatalos honlapja. A nemzeti csapat korábbi kapitánya azután mondta le a szereplést, hogy Erwin Koeman akkori szövetségi kapitány a kispadra sem nevezte őt októberben, a dániai, utolsó világbajnoki selejtezőmérkőzésen, miután elkésett egy taktikai értekezletről. A 31 éves futballista ugyanakkor döntésének bejelentésekor nem tartotta kizártknak, hogy egyszer még visszatér a válogatottba. A holland szakemberrel a múlt héten bontott szerződést az MLSZ, helyére Egervári Sándort nevezte ki, aki első sajtótájékoztatóján jelezte, hogy mindenképpen szeretné visszacsábítani a Fulhammel az elmúlt idényben Európa Liga-döntős támadót.

Debrecenben nyert a Bazel

Labdarúgás

T. J. L.

► A magyar bajnok és kupagyőztes Debreceni VSC szerdán este 2-0-ás vereséget szenvedett az FC Bázeltól a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező 3. fordulójának első mérkőzésén, az újpesti Szusza Ferenc Stadionban. A svájci bajnokcsapat góljait Stocker (34.) és Xhaka (92.) szerezte. A visszavágóra egy hét múlva kerül sor. Amennyiben a hajdúsági alakulat bravúrosan fordít ebben a párharcban, úgy a sorozat selejtezőjének negyedik, utolsó fordulójában folytathatja szereplését, ha alulmarad, akkor az Európa Ligában a főtáblára jutásért küzdhet. Szintén szerdán még az alábbi eredmények születtek: Young Boys Bern (svájci) – Fenerbahçe Izmit (török) 2-2, Ajax Amsterdam (holland) – PAOK Szaloniki (görög) 1-1, Sporting Braga (portugál) – Celtic Glasgow (skót) 3-0, AIK Solna (svéd) – Rosenborg BK (norvég) 0-1, Partizan Belgrád (szerb) – HJK Helsinki (finn) 3-0, Aktobe (kazah) – Hapoel Tel-Aviv (izraeli) 1-0, BATE Boriszov (fehérorosz) – FC Köbenhavn (dán) 0-0, Sheriff Tiraszpol (moldovai) – Dinamo Záhgráb (horvát) 1-1. Kedden az Unirea Urziceni gól nélküli döntetlenre mérkőzött a Zenit Szentpétervárral. ◀

Román és magyar érmek

Atlétika

T. J. L.

► Két Eb-bronz (1998, 2006) és négy vb-medál (ezüst 2001-ben, bronz 1999-ben, 2007-ben és 2009-ben) Nicoleta Grasu bearanyozta volna magát a diszkoszvetés döntőjében. A 38 éves atléta már az első sorozatban letette névjegyét (63,48 m), az utolsóban azonban a 20 éves horvát Sandra Perkovic túldobta (64,67 m) és megnyerte a versenyt! A bronzérem a lengyel Joanna Wisniewska (62,37 m) birtokába jutott.

A magyar Pars Krisztián is az utolsó sorozatig volt ezüstérmes, miután második kísérletére 79,06 m-re repült a kalapács. Az olasz Nicola Vizzone azonban 79,12 m-t ért el a zárószorozatban, s elhalasztta Pars elől a második helyet. A verseny után a magyar csapat óvást nyújtott be, miután úgy vélték, hogy a szlovák Charfreitag kilépett 80,02 m-es, győztes dobásánál. Tegnap délelőtt a versenybírók az óvást elutasította, miután úgy ítélte meg, hogy a rendelkezésre álló felvételek alapján szabályos volt. A kalapácsvetés döntőjében Németh Kristóf 73,93 méterrel kilencedik helyen végzett.

A második versenynap másik férfi döntőjében egy 20 éves francia fenomen maga mögé utasította a 100 m-es síkfutás európai nagyjait. Christophe Lemaitre pazar hajrával nyert 10.11 mp-cel,

nyomában négyen is 10.18-at teljesítettek. A célfutó a brit Mark Lewis-Francisnek és a francia Martial M,bandjocknak kedvezett, a portugál Francis Obikwelu és a brit Dwain Chambers rovására.

Meglepo győztest avattak női távolugrásban, ahol a lett Ineta Radevica csak jobb második eredményével előzte meg a szintén 6,92 m-t elért portugál Naide Gomet. A bronzérmes az orosz Olga Kucserenko (6,84 m) szerezte meg. Női 10.000 m-en a török Elvan Abeylegesse (31:10.23) diadalmaskodott, az orosz Inga Abitova (31:22.83) és a portugál Jessica Augusto (31:25.77) előtt. A magyar Papp Krisztina (32:49.05) a 8., honfitársnője, Erdélyi Zsófia (34:57.77) pedig a 13. helyen végzett.

Bianca Perie 68,67, a magyar Orbán Éva 68,59 méteres dobással jutott be a kalapácsvetés mai döntőjébe. 400 méter gáton Angela Moroșanu 54.67 mp-es időnyelggel jutott a legjobb 24 közé, a férfiaknál honfitársa, Nagy Attila ideilegjobbával (50.31 mp). Anca Bobocel (9:48.01 perc) bejutott a 3000 m akadály döntőjébe, Cristian Vorovenci (1:50.05 perc) pedig a 800 m elődöntőjébe. Elbúcsúzott a további versenyektől a magyar Tóth Livia (3000 m akadály), Kazi Tamás (800 m), Petrán Barbara (400 m) és Szemeti Péter (1500 m), illetve a román Andreea Ogrăzeanu (100 m) és Cătălin Cîmpeanu (400 m). ◀

Indul a pontvadászat a magyar fociélvonalban

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Ma rajtot el a magyar labdarúgó Soproni Liga 2010/11-es kiírása, melynek során vélhetően a legutóbb dobogós három együttes, azaz a címvédő Debreceni VSC, az ezüstérmes Videoton FC és a bronzérmes Győri ETO FC verseng majd az aranyért. A két újonc a BFC Siófok és a Szolnoki MÁV, amelyek a kiesett Nyíregyházi Spartacus és Diósgyőri VTK helyét vették át.

A Ferencváros 28, az MTK 23, az Újpest pedig 20 alkalommal nyert magyar bajnokságot, de a legutóbbi hat kiírásból ötöt a debreceniek nyertek.

Az első gólkirály Manno Miltiades (BTC, 17), az utolsó pedig Nemanja Nikolic (Videoton, 18) volt, de a a legtöbbszer Deák Ferenc zörgette meg az ellenfele hálóit: az 1945–46-os bajnokságban, a Szentlőrinc színeiben, 66 alkalommal talált be. Az 1947–48-as pontvadászatban Puskás Ferenc félszáz gólt lőtt a Kispesztnek.

A Soproni Liga 16 csapata közül mindössze háromnál volt edzőváltás a nyári szünet során: a Ferencvárosnál Craig Short helyett Prukner László, a Szombat-

helyi Haladásnál Róth Antal helyett Csertői Aurél, a Kaposvári Rákóczinál pedig Prukner László helyett Sisa Tibor ül a kispadon. A többiek: Debrecen: Herczeg András, Videoton: Mezey György, Győr: Pintér Attila, Újpest: Mészöly Géza, Zalaegerszeg: Csank János, MTK: Garami József, Honvéd: Massimo Morales (olasz), Kecskemét: Urbányi István, Pápa: Véber György, Vasas: Giovanni Dellacasa (olasz), Paks: Gellei Imre, Siófok: Horváth Károly, Szolnok: Vágó Attila.

A nyitóforduló első mérkőzésére pénteken kerül sor, amikor az Üllői úton a Ferencváros a Paksi FC-t fogadja (20 óra, Duna Tv). Szombaton Debreceni VSC – Lombard Pápa, MTK Budapest – Kecskeméti TE, Zalaegerszegi TE FC – Kaposvári Rákóczi FC és Vasas – Budapest Honvéd (éjfélkor, felvételtől, Sport 1) találkozót rendeznek, vasárnap pedig a BFC Siófok a Videoton FC-t (19.30 óra, Sport 1, élő), az Újpest FC pedig a Győri ETO FC-t látja vendégül. A Szolnoki MÁV–Szombathelyi Haladás mérkőzést elhalasztották, mert a szolnoki pálya felújítása máig nem fejeződött be, míg a vendégek gálmérkőzést vívnak e hét végén a német Werder Bremennel. ◀